

ZRZESZ KASZĘBSKO

PISMO LUDU KASZUBSKIEGO

„Zrzesz Kaszebsko” wychodzi trzy razy w tygodniu. Dodatek dla rodziny kaszubskiej „Checz” ukazuje się w każdym numerze czwartkowym. — Prenumerata pocztowa i pod opaską miesięcznie 40,— zł, prenumeratę pocztową należy odnawiać od 1 do 15 każdego miesiąca. — Cena pojedynczego numeru 3,— zł.

Redaktor Naczelny: Ignacy Szutenberg, przyjmuje w środy i soboty od godz. 10—12.

Redaguje Kolegium. Wydawca: Spółdz. Wydawn. „Zrzesz Kaszebsko”. Adres Redakcji i Administracji: Wejherowo, Rynek 7. — Skrzynka Poczta nr. 30, Telefon 68.

Rok X

Wejherowo — sobota, 4 stycznia 1947

Nr 2

Odpowiedzialność społeczna

Przede wszystkim co to jest odpowiedzialność społeczna? Jest to odpowiedzialność jednostki pojedynczej, lub zbiorowej, za całość.

Przekonanie, że należy się od nas społeczeństwu współpraca i przysparzanie ogólnej wartości, nazwiemy poczuciem odpowiedzialności społecznej. Odpowiedzialność historyczna ciąży na mniejszości, moralna — na ogóle.

Mówiąc o odpowiedzialności historycznej, zdefiniujemy choć po krótku odpowiedzialność zasadniczych placówek politycznych, mających decydujący wpływ na historię narodu i społeczeństwa, a więc rządu, dyplomacji i Sejmu.

Z chwilą objęcia steru państwa, rząd obejmuje odpowiedzialność za stworzoną ideę państwowej polityki i gospodarki, oraz harmonizujące z tą ideą zarządzenia, spraw państwa, dotyczące. Ponieważ rząd jest dla społeczeństwa, a nie społeczeństwo dla rządu, mamy prawo czynić rząd odpowiedzialnym za konsekwencje zarządzeń, o ile są w sprzeczności z korzyścią kraju i obywateli.

Dyplomacja, reprezentująca państwo za jego granicami, odpowiedzialna jest za umiejętne przeprowadzenie wskazówek politycznych swego rządu, za straż nad państwowymi interesami i utrzymaniem powagi państwa na zewnątrz.

Sejm, kontrolujący politykę i Gospodarka rządu odpowiada za ustawy, które uchwała, za opiekę nad interesami obywateli kraju i za godną zaufania reprezentację społeczeństwa. Wybierając swą reprezentację na zasadzie racjonalnej ordynacji wyborczej, ogół narodu musi być odpowiedzialnym za Sejm. — Sejm zaś, decydując wpływem swym o utworzeniu się danego rządu, ponosi odpowiedzialność za rząd.

Historia domaga się odpowiedzialności tych, którzy ją tworzą. Poglębiając się krytycznie i sentetycznie, dociera do źródeł wszelkich win i cnot, wszelkich pomyłek i zasług.

Nie jeden czyn, niejedna idea z biegiem lat nabiera właściwej treści i wagi.

Jeżeli dziś, po tragicznych doświadczeniach naszego narodu, z pomocą doskonalającej się analizy historycznej i socjalnej, wzrosło w narodzie uświadomienie o konieczności odpowiedzialności społecznej, to jednak stwierdzić trzeba z żalem, że przywódcy partyni przeciwni obecnemu ustroiovi Polski, starają się ciężar odpowiedzialności przerzucić na swoich przeciwników.

Uchylając się od odpowiedzialności nie stworzymy świadomości odpowiedzialnej historii naszego de-

Wyniki obrad Konferencji działaczy gospodarczych i zawodowych Wybrzeża

W ubiegły poniedziałek odbyła się w Sopocie wojewódzka konferencja działaczy gospodarczych i społecznych, zorganizowana przez Okr. Komisję Zw. Zaw. w porozumieniu z władzami administracji ogólnej i przemysłowej. Konferencja zgromadziła ok. 100 osób. Oprócz dyrektorów i kierowników przedsiębiorstw przemysłowych i innych placówek gospodarczych wzięli w niej udział także delegaci rad zakładowych, — związków zawodowych i partii politycznych.

Konferencję zagał przewodniczący OKZZ, ob. Kołodziej.

Celem jej, jak zaznaczył, jest omówienie zasadniczych momentów akcji wyborczej i udziału w niej świata pracy.

Referat polityczny wygłosił wice minister Rumiński. Między innymi oświadczył referent:

Stoimy przed wyborami. — Od kilku miesięcy rozpoczęła się walka wyborcza, która zaostreza się coraz bardziej. Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że wybory będą miały ogromne znaczenie dla rozwoju wypadków w Polsce. Wszyscy wiemy, że w ostatnim okresie przed wyborami rozegra się zażarta walka, która obejmie cały naród. Idzie wielka stawka o drogi rozwojowe Polski po II wojnie światowej. Zdecydują się wielkie sprawy naszego kraju, a kto wie, czy nie sprawy pokoju w ogóle.

Z kolei prelegent omówił przemiany ustrojowe, jakim Polska uległa w wyniku ostatniej wojny oraz przedstawił dotychczasowe osiągnięcia

Rządu Jedności Narodowej na polu odbudowy kraju.

W dalszej części swego referatu wice minister stwierdził, że jedyną odpowiedzią na akcję „zegarmistrzów” politycznych, którzy pragną cofnąć bieg wielkiego zegara historii Polski, może być zbiorowe i demonstracyjne głosowanie w nadchodzących wyborach.

Klasą panującą w Polsce jest lud. Państwo musi więc wiedzieć, kto jest z ludem, a kto przeciw niemu. Nadchodzące wybory będą więc egzaminem waszego stosunku do obecnego Rządu. Być może, że zalecane przez nas metody kogoś rażą, być może, że one są zbyt prymitywne i wulgarne. Ale my żyjemy na ziemi i otaczające nas zjawiska oceniamy realnie.

Spodziewamy się — powiedział na zakończenie prelegent, — że czekające na nas zadania i odpowiedzialność w nadchodzących wyborach wykonacie tak dobrze, jak dobrze wykonujecie swe obowiązki przy odbudowie kraju.

Rezolucja

Na zakończenie konferencji została jednogłośnie uchwalona rezolucja następującej treści:

Uczestnicy Konferencji Działaczy Gospodarczych i Zw. Zaw. Wybrzeża w dniu 30. 12. 46 r. w Sopocie, po wysłuchaniu referatów i dyskusji stwierdzają, że:

1) odbudowa gospodarcza Polski czyni znaczne postępy. Dalszy jej rozwój zależy od wysiłku całego

świata pracy nad podniesieniem produkcji, wydajności pracy, jak również od utrwalenia ustroju demokratycznego w Polsce.

2) W miarę odbudowy gospodarczej postępuje również stale, choć jeszcze niedostatecznie, poprawa bytu mas pracujących.

3) Planowa i uspołeczniona gospodarka oraz ściśle opracowany przez inżynierów i ekonomistów Trzyletni Plan Odbudowy Gospodarczej dają jasny obraz szybkiego rozwoju gospodarki i poprawy bytu Świata Pracy.

4) Wykonanie tych wielkich zadań zależeć będzie nie tylko od jednolitej postawy partii i związków zawodowych, ale od wciągnięcia bezpartyjnych i całego narodu w rytm pracy i postępu, dokonywanego przez obóz demokracji polskiej.

5) Zebrani postanawiają dać wyraz swojemu zaufaniu do Rządu Jedności Narodowej w dniu wyborów 19. 1. 1947 r. w manifestacyjnym głosowaniu na listę Bloku Stronnictw Demokratycznych i Związków Zawodowych.

Lista Ziemi Kaszubskiej - Nr. 1

W nocy z 2 na 3 stycznia br. zostały w okręgu wyborczym 24-tym numery zatwierdzonych list kandydatów na posłów do Sejmu Ustawodawczego ogłoszone. Bezpartyjna „Lista Ziemi Kaszubskiej” otrzymała Nr. 1.

mokratycznego odrodzenia. A za nią właśnie odpowiedzialni jesteśmy przed sądem historii światowej. Przed sobym samym społeczeństwo odpowiada za stopień i kulturę ambicji narodowej, narodowego honoru.

W polityce wewnętrznej narodu konieczna jest postawa moralna czystej idei dobra ogólnego, wyłączająca wszelkie osobiste korzyści, ambicje, porachunki i zemsty. Tu więc odpowiedzialność historyczna łączy się ściśle z odpowiedzialnością moralną, streszczającą się w cnotie obywatelskiej działaczy politycznych.

Od stopnia odpowiedzialności moralnej ogółu zależy istotna wartość społeczeństwa, to jest jego podłoże duchowe, które reguluje i podnosi obyczaje, tworzące najsilniejszą podstawę moralną w etyce społeczeństwa, spaja je w silną jedność obowiązującymi prawami moralności i sprzyja rozwinięciu się wyższej wewnętrznej kultury, po której linii społeczeństwo dążyć może do udoskonalenia.

Nie może być mowy o społeczeństwie silnym, zwartym, bogatym i kulturalnym tam, gdzie niema odpowiedniego materiału na jego budowę. Tym materiałem zaś, z którego społeczeństwo powstaje, jest jednostka społeczna — człowiek. Dostarczenie społeczeństwu pierwszorzędnych materiałów — oto zasadniczy obowiązek społeczny, od którego wypełnienia zawisły: siła i trwałość, rozwój i rozrost społeczeństwa. Pryncypalna odpowiedzialność moralno-społeczna spada więc na twórców i wychowawców jednostek.

Mówiąc o czynnikach wychowawczych, niepodobna pominąć tak potężnej placówki społecznej, jaką jest prasa. Dziennik przemawiający dzień w dzień do czytelnika, nie może pozostać bez wpływu na urobienie jego poglądów. Tak więc prasa codzienna, mając wpływ na najszersze koła wszystkich warstw społecznych, jest niepowściągnięto odpowiedzialną siłą w ewolucji wychowania społeczno-narodowego. I jeszcze: Prasa będąc niejako przy-

matem, przez który zagranica spogląda na całokształt społecznego życia narodu, bierze na siebie odpowiedzialność za opinię jego na zewnątrz.

My Kaszubi, świadomi odpowiedzialności społecznej jaka na nas ciąży, dążyć musimy do ciągłego udoskonalania siebie, wychowywać i dać społeczeństwu jednostki pełnowartościowe, świadome dobra i zła. Razem z całym narodem Polski tworzymy nowe podwaliny pod granitowy gmach demokratycznego państwa Polskiego. Nie możemy stać biernie w obecnym procesie kształtowania się nowej, świetlanej rzeczywistości ale musimy w poczuciu pełnej odpowiedzialności czynnie współpracować na wszystkich odcinkach pracy.

Pismo nasze, ma być wiernym odzwierciedleniem naszych myśli i dążeń, naszych zamiarów i nadziei. W pełni świadomości ciężących na nas obowiązków stajemy wobec narodu i wobec naszej historii.

K. D.

Nota polska w sprawie złota

tematem obrad gabinetu brytyjskiego

Londyn (API). 31 grudnia prawdopodobnie odbyło się posiedzenie gabinetu brytyjskiego. Głównym punktem obrad będzie sprawozdanie ministra Bevin o pracach ogólnego zgromadzenia ONZ i Rady Ministrów Spraw Zagranicznych. Bevin zaznaczył również gabinet ze stanowiskiem, jakie delegacja brytyjska zajmie na konferencji w sprawie Niemiec w marcu br.

Ponadto poda on do wiadomości, że małe państwa rozpoczną składanie swoich memoriałów na temat Niemiec w dniu 14 stycznia rb. w Londynie.

W kołach brytyjskich przypuszcza się, że zostaną wkrótce mianowani zastępcy z ramienia Wielkiej Brytanii dla opracowania traktatu z Niemcami i Austrią. Gabinet brytyjski rozpatrzy również odpowiedź Albanii na notę brytyjską z 22 października, oskarżającą Albanię o zaminowanie cieśniny Korfu oraz notę polską w sprawie złota i polskiego korpusu rozmieszczenia. Z zagadnień wewnętrznych gabinet rozpatrzy sytuację węglową, która w Anglii weszła w stadium krytyczne, gdyż kryzys węglowy zagraża nie tylko eksportowi brytyjskiemu, ale i całej odbudowie kraju.

Złoto polskie wraca również z U. S. A.

Waszyngton (PAP). Minister Skarbu Stan. Zjednoczonych poinformo-

wał ministra Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej, że Stany Zjednoczone zwalniają z dniem 7 stycznia 1947 r. zablokowane fundusze polskie w Stanach Zjednoczonych przez włączenie Polski do generalnej licencji.

Departament Stanu USA zwolnił także złoto i rachunki Banku Polskiego w Stanach Zjednoczonych, wydając certyfikat wymagany przez par 25 B ustawy o Rezerwie Federalnej i zezwalający Bankowi Polskiemu na zastaw lub eksport tego złota ze Stanów Zjednoczonych.

Zastrzeżenie ZSRR i Polski w sprawie o kontroli energii atomowej

Nowy Jork. Komisja do spraw energii atomowej przyjęła w poniedziałek wieczorem projekt amerykański, dotyczący kontroli energii atomowej, 10 głosami, przy powstrzymaniu się Związku Radzieckiego i Polski. Przeciw projektowi nie padł ani jeden głos. Obecnie projekt przechodzi pod dyskusję Rady Bezpieczeństwa.

Zastrzeżenia ZSRR i Polski dotyczyły przede wszystkim tego punktu propozycji, że akcja przeciw ewentualnemu pogwałceniu planu kontroli nie powinna podlegać prawu weta. Gromyko obstawał przy tym, że wielkie mocarstwa muszą zachować prawo weta także i w spra-

Cel wizyty marsz. Montgomery w Moskwie

Paryż. Jak donosi z Londynu agencja France Presse, brytyjskie koła wojskowe odmawiają oficjalnego potwierdzenia względnie zdementowania pogłoski o możliwości anglo-radzieckich rozmów sztabowych z okazji nadchodzącej wizyty marszałka Montgomery w Moskwie.

Według informacji zasięgniętych przez korespondenta agencji France Presse, celem podróży marszałka Montgomery jest gruntowne przestudiowanie doświadczeń sztabu radzieckiego z okresu ostatniej wojny w dziedzinie administracji, transportu i zaopatrzenia.

Potwierdzenie tych przypuszczeń widzi się w fakcie, że marszałek Montgomery zabiera ze sobą generałów Roberta i Camerona, — specjalistów od tych spraw w brytyjskim sztabie imperialnym. Nie towarzyszy mu natomiast — według dotychczasowych wiadomości — żaden z wysokich wojskowych, zajmujących się zagadnieniami strategicznymi.

Dalej korespondent agencji France Presse przytacza wersję, że jednym z celów podróży marszałka Montgomery jest uspokojenie wzburzenia panującego w łonie Partii Pracy w następstwie znanej „rewolty”.

Rozdawanie zeszytów w szkołach

Warszawa. W całej Polsce rozpocznie się w najbliższych dniach rozdawanie w szkołach powszechnych dzieciom zeszytów z wydrukowaną mapą Polski. Zeszyty te zostały sporządzone z papieru, zaoszczędzonego przez Blok Stronnictw Demokratycznych i Związków Zawodowych w akcji wyborczej.

Jesteś Kaszubą

Wspieraj „Zrzesz Kaszëbskô”

100.000 dzieci polskich musi powrócić do kraju

Expres W. pisze:

„Śląsko-dąbrowski oddział P. C. K. jest w posiadaniu kartoteki 100 tys. dzieci polskich, uprowadzonych przez Niemców i skazanych na germanizację. Po odebraniu rodzicom były one przewożone do specjalnego ośrodka pod Łodzią, gdzie przeprowadzano selekcje. Dzieci zdrowe posiadające cechy nordyckie, kierowano w głąb Rzeszy i oddawano rodzinom względnie organizacjom niemieckim dla wychowania na autentycznych Niemców. Dzieci słabe ginęły w komorach gazowych.

Min. Opieki Społecznej przy współudziale P. C. K., PUR-u i śląsko-dąbrowskiego Kuratorium szkolnego prowadzi obecnie akcję mającą na celu odszukanie uprowadzonych dzieci i sprowadzenie ich do kraju. Akcja ta napotykała na wielkie trudności. Mimo to udało się od-

zyskać ponad 5000 dzieci. Po powrocie do kraju opiekuje się nimi P. C. K., który wziął na siebie równocześnie troskę odszukania rodziców, a w braku ich umieszczenie dzieci w domach dziecka”.

Proces Forstera w Toruniu

Gdańsk (ZAP). Przebywający w więzieniu w Gdańsku, były Gauleiter Pomorza, Albert Forster, ma być sądzony przed Najwyższym Trybunałem Narodowym w Toruniu. Decyzja, że imasto Toruń wyznaczone zostało na miejsce rozprawy, nadeszła na ręce prokuratora Jerzego Nowakowskiego z Ministerstwa Sprawiedliwości.

Polska zajmuje godne miejsce wśród narodów słowiańskich

Moskwa (PAP). Kierownik delegacji radzieckiej na Kongres Wszechsłowiański w Belgradzie, gen. Aleksander Gundorow, oświadczył po powrocie do Moskwy:

„Kongres Wszechsłowiański w Belgradzie był potężną demonstracją solidarności opinii publicznej państw słowiańskich w walce o likwidację pozostałości faszyzmu, we walce o trwały, sprawiedliwy pokój i demokrację.

Podczas rozpatrywania zagadnień które znajdowały się na porządku dziennym kongresu, powzięto jednomyślne uchwały. Świadczy to o tym, że utrwalenie zwycięstwa nad faszyzmem i zagwarantowanie pokoju, niepodległości i rozkwitu państw słowiańskich możliwe jest jedynie w oparciu o mocną, niewzruszoną przyjaźń ludów słowiańskich i innych miłujących wolność narodów pod warunkiem ścisłej współpracy politycznej, gospodarczej i kulturalnej.

Kongres Wszechsłowiański, który pod względem swego składu i zadań był kongresem międzynarodowym, odznaczał się wyjątkową jednomyślnością.

Uchwały jego nie odzwierciedlały interesów poszczególnych grup ludności, lecz miały na celu obronę interesów pokoju na całym świecie oraz walkę o postępowość ludności. Uchwały kongresu znalazły wielkie poparcie ze strony kierowników państw słowiańskich.

Skład delegacji polskiej na kongres wszechsłowiański świadczył o tym, że idea słowiańska pozyskała sobie w Polsce najświetlejsze umysły. Śród delegacji polskiej znajdowali się przodujący działacze różnych partii.

Obecność wiceprzewodniczącego KRN ob. Barcikowskiego, szefa sztabu generalnego Wojska Polskiego gen. Korczyca, prof. Michałowicza, prof. Batowskiego i innych nadała

delegacji polskiej autorytet i wagę. Z zadowoleniem pragnę podkreślić wybitny i czynny udział polskich delegatów w pracach kongresu belgradzkiego.

Powszechne uznanie zdobyły sobie również specjalne wydawnictwa polskie przygotowane dla kongresu w różnych językach słowiańskich.

Myszę, że wyrażę powszechną opinię delegatów słowiańskich, jeśli powiem, że skład delegacji polskiej na Kongres Wszechsłowiański w Belgradzie świadczył o tym iż Polska zajmuje godne miejsce wśród rodzinnych ludów słowiańskich — zakończył gen. Gundorow.

Wieści z kraju i świata

POLSKA

Warszawa (PAP). W dniu 27 ub. m. przybył samolotem z Brukseli do Warszawy belgijski minister Odbudowy p. Jean Terfve z małżonką w towarzystwie dyrektora gabinetu ministra p. Van Goethen.

Warszawa (Dz. Bałt.). W Ministerstwie Żegluga i Handlu Zagranicznego rozpoczęły się trzydniowe obrady kierowników placówek zagranicznych. Otwierając obrady, min. Jedrychowski omówił rolę handlu zagranicznego w planie gospodarczym Polski.

Warszawa (PAP). W dniu 26 ub. m. przybył do Warszawy przedstawiciel polityczny rządu austriackiego, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny dr. Wilhelm Engert.

Warszawa (PAP). Przybyły w dniu 27 ub. m. do Warszawy belgijski minister odbudowy, p. Jean Terfve, zapoznał się z planami odbudowy w Biurze Planowania Ministerstwa Odbudowy i zwiedził stolicę.

Warszawa. Subskrypcja Pożyczki Odbudowy przez Polonię Kanadyjską została zakończona z wynikiem 60.640 dolarów. Podpisało ogółem 1500 subskrybentów.

Poznań. W 28-mą rocznicę powstania

wielkopolskiego, Poznań uczcił swoich synów, którzy w latach 1918—1919 krwią swą zadokumentowali gotowość bezwzględnej walki z Niemcami.

KRAJE EUROPY

Moskwa. Z uwagi na pobicie dwóch obywateli radzieckich w Szanghaju rząd ZSRR założył protest.

Haga (PAP). Dnia 19 grudnia ub. r. został podpisany polsko - holenderski układ handlowy. Z ramienia Holandii układ podpisał minister spraw zagranicznych van Boetelaer, a z ramienia Polski poseł RP dr. B. Elmer.

Berlin (PAP). Władze brytyjskie postanowiły wstrzymać repatriację Niemców, oczekujących w Danii na repatriację.

Berlin. Polska misja wojskowa zakończyła prace związane ze zbieraniem w Goślarze archiwów polskich, wywiezionych podczas wojny do Niemiec. Archiwa zostaną wkrótce przekazane Polsce.

Paryż (PAP). Prezesem Rady Europejskiej Organizacji Transportu Wewnętrzne go wybrano Polaka, dr. Aleksandrowicza. Wiceprezesem został delegat Belgii.

Paryż. Agencja „France Presse” donosi z Kairu, iż na wiecu, zwołanym przez

partię Al Kotla, przyjęto rezolucję, domagającą się aby wojska obce w ciągu roku opuściły terytorium Egiptu.

Londyn (PAP). Agencja Reutersa donosi, iż w drodze z Singapuru do Hong-Kongu wpadła na rafę podwodną i zatoniła fregata brytyjska Aire. 89 marynarzy i 5 oficerów uratowano.

NA INNYCH KONTYNETACH

Los Angeles (SAP). W wielu dzielnicach Los Angeles w niedzielę daly się odczuć lekkie wstrząsy ziemne. Seismograf Instytutu Technologicznego w Pasadena zanotował, że wstrząs miał miejsce o godzinie 12.17 (czas lokalny).

Waszyngton. Departament Marynarki Stanów Zjednoczonych oznajmił, że sławny uczonec, prof. Jean Piccard, w czerwcu 1947 r. podejmie próbę lotu balonem na wysokość 100 tysięcy stóp.

Tokio (SAP). Jeśli liczba zabitych przez trzęsienie ziemi, które gazety angielskie nazywają największym w historii świata, nie jest bardzo wielka, to jednak dla 200.000 poszkodowanych ludzi w 24 prowincjach oznacza ono ruinę i cierpienia.

Tokio. W Japonii jest 700 tys. bezrobotnych, 35 tys. robotników budowy mostów przystąpiło do strajku.

Rozbudowa linii kolejowych do Gdańska

Gdańsk (PAP). W 1939 r. mieliśmy do portów Gdyni i Gdańska dwie kolejowe linie dowozowe, a mianowicie: linię dwutorową Bydgoszcz — Tczew — Gdańsk — Gdynia i linię jednotorową Bydgoszcz — Kościerzyna — Gdynia.

Obecnie, po odzyskaniu Kwidzyna i Malborka oraz po odbudowie mostów w Tczewie i Malborku, posiadać będziemy jeszcze trzecią linię dowozową Toruń — Malbork — Gdańsk — Gdynia. Prace koło odbudowy dalszych linii dowozowych do portów są w toku na trasie: Gdańsk — Tczew — Malbork — Kwidzyn — Toruń i Gdańsk — Tczew — Malbork — Iława — Działdowo — Warszawa. Pełna praca tych linii rozpocznie się w połowie 1947 roku.

Okupant, doceniając doniosłe znaczenie tych linii kolejowych dla portów, przed ustąpieniem systematycznie je niszczył. Kolejarze Dyrekcji Gdańskiej, po zakończeniu działań wojennych, naprawili i uruchomili wszystkie portowe tory, tak

Dowódca bazy morskiej w Swinioujściu mianowany kontradmirałem

Prezydium Krajowej Rady Narodowej uchwaliło za wybitne zasługi i wzorową służbę nadać stopień generała brygady dwunastu pułkownikom.

W marynarce wojennej — stopień kontradmirała uzyskał komandor Włodzimierz Steyer.

Kontradmirał Steyer urodził się w Montrealu w Kanadzie. Po ukończeniu szkół wstąpił do Korpusu Morskiego w Petersburgu, który ukończył w 1913 r. z odznaczeniem.

W czerwcu 1919 r. rozpoczął służbę w Polskiej Marynarce Wojennej. W r. 1939 bronił do 2 października półwyspu Helskiego.

W niewoli niemieckiej przebywał do dnia 2 maja 1945 r. Do służby w Odrodzonej Marynarce Wojennej melduje się 18 sierpnia 1945 r.

Posiada szereg wysokich odznaczeń polskich, radzieckich, francuskich, angielskich i włoskich.

Od wiosny 1946 r. kontradmirał Steyer jest dowódcą bazy Marynarki Wojennej w Swinioujściu.

Świat nauki o unifikacji prawa cywilnego

Z okazji ukończenia prac nad unifikacją prawa cywilnego w Polsce — na ręce Ministra Sprawiedli-
wo-

że w październiku ub. roku dwie dawne linie były już czynne.

Odbudowa, uruchomienie i usprawnienie linii dowozowych i urządzeń kolejowych wpłynęły znacznie na polepszenie obrotów naszych

portów, tak że niedawno w ciągu jednego miesiąca osiągnięto maksymalny obrót 46.858 wagonów, co oznacza przewiezienie 849.621 ton ładunku kolejowego. Cyfry te mają swoją wymowę.

Wiece przedwyborcze

Szemud. W sobotę dnia 4 stycznia o godz. 11-tej odbędzie się wiec przedwyborczy „Listy Ziemi Kaszubskiej” w Szemudzie.

Łebno. W sobotę dnia 4 stycznia 1947 r. o godz. 14-tej odbędzie się wiec przedwyborczy „Listy Ziemi Kaszubskiej” w Łebnie.

Strzecz. W sobotę dnia 4 stycznia 1947 r. o godz. 17-tej odbędzie się wiec przedwyborczy „L. Z. K.” w Strzeczcu.

Linja. W sobotę dnia 4 stycznia 1947 r. o godz. 19-tej odbędzie się wiec przedwyborczy „L. Z. K.” w Linji.

Kartuzy. Wielki wiec przedwyborczy „L. Z. K.” odbędzie się w niedzielę, dnia 5 stycznia 1947 r. zaraz po sumie.

Chmielno. W niedzielę, dnia 5-go stycznia 1947 r. o godz. 15-tej odbędzie się wiec przedwyborczy „L. Z. K.” w Chmielnie.

Sierakowice. W niedzielę, dnia 5 stycznia o godz. 18-tej odbędzie się wiec przedwyborczy „L. Z. K.” w Sierakowicach.

Kościerzyna. Wielki wiec przedwyborczy „L. Z. K.” odbędzie się w poniedziałek, dnia 6 stycznia 1947

ści wpływają z całego kraju listy i depesze od prawników polskich, wyrażających radość z powodu usunięcia ostatnich śladów z czasów zaborów.

Pomiędzy gratulacjami znajduje się, zasługujący na uwagę, list dr. Gwiazdomorskiego, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, który prosi o przyjęcie zapewnienia, iż jako profesor prawa cywilnego, docenia doniosłość dla narodu i państwa zakończonego dzieła — a osobiście cieszy się niezmiernie, iż po 16 latach pracy naukowej i dydaktycznej będzie mógł złożyć lamusa ustawy państw zaborczych i poświęcić swe siły wykładom i naukowemu opracowaniu ustaw polskich.

Podobnej treści list nadesłali: — prof. dr. Fryderyk Zoll i prof. Kazimierz Przybyłowski.

r. zaraz po sumie w Kościerzynie.

Łębork. Wielki wiec przedwyborczy „L. Z. K.” odbędzie się w niedzielę, dnia 12 stycznia 1947 r. zaraz po sumie w Łęborku.

Gdynia. Wielki wiec przedwyborczy „L. Z. K.” odbędzie się we wtorek, dnia 14 stycznia 1947 r. zaraz po sumie w Gdyni.

Na wiecu przemawiać będą kandydaci na posłów do Sejmu Ustawodawczego z bezpartyjnej „Listy Ziemi Kaszubskiej”.

OD ADMINISTRACJI

Począwszy od dzisiejszego numeru „Zrzesz Kaszebsko” wychodzić będzie regularnie trzy razy w tygodniu. Jak już uprzednio donosiliśmy abonenci, którzy opłacili prenumeratę za m-c listopad otrzymywać będą „Zrzesz” przez cały styczeń bez dopłaty. Prenumeratę na m-c lutego należy wpłacić listonoszowi w terminie najpóźniej do 15 stycznia lub nadesłać przekazem pocztowym pod adresem administracji „Zrzesz Kaszebsko”, Wejherowo, Rynek 7.

Reklamacje spowodu niedostarczenia „Zrzeszy” należy wnieść do Urzędu Poczтового do którego wpłacono prenumeratę — zaś ci, co prenumeratę wpłacili za pomocą przekazu pocztowego, — wprost do naszej Administracji.

Prosimy o jednanie dalszych abonentów.

UNRRA zakończyła oficjalnie swą działalność

Nowy Jork. Z dniem wczorajszym UNRRA zakończyła oficjalnie swoją działalność. Niektóre państwa europejskie będą jeszcze otrzymywać pomoc do marca br. Przez cały czas swojej działalności UNRRA dostarczała różnym krajom europejskim towary na ogólną sumę 900 milionów funtów szt. Pomocą objęci byli również uchodźcy i jeńcy wojenni.

Vspjerejta „Zrzesz”

— Remus, pojma ze szopką!
— Jô latos z tobą jisc nji moge.
— Czymu nje?
— Bo wostanę doma.
Trąba na to chvjilę na mje vzerol tej povjedzol:

A kjej jô njick nje wodrzekl, — Trąba cignął swoje godkę:

— Pokąd człowiekovji młodo krev v zelach vreje, to na te bjalkovskji czarę nje vje sobje žodni radę, le sedzi, dukvji i patrzy v gvjozdę. Jinszi zнову smaruje cholevę i czesze grzevę, żebe sę vjidzec ti jistni. Jak jô v mankolijach mjiłosnich chodzeł, tom polkvaterk pochnaci vodę z aptekji sobje na głowę vłoł i tej szedł grac pod woknem dzevczeca, chterno sę dzisaj nazevo Trąbjina. Jakji jô beł głupi! Le jedno jô przeznac muszę: njigde przedtim anji potimu moje skrzepkji mje tak nje grał, jak v nen czas! Cuż z tego, kjej jô to granjé wodkupjił długimi latami vojne domoci. Dłotego jô jem wudbę, że cebje za szkoda, Remus. A želi sobje som radę nje vjesz, to jô znaje bjalkę, starą Szulistkę v Gorkach, chterna takji mankolije wodczarzęc wumje.

Ale jô wodrzekl:

— Dejma puku tim glupstvom!
— Jakto? — dzevovoł sę Trąba.
— Kjej jô vjidzę, że mój nolepsz druch tonje, to jô go nji mom včignac? Vjerzisz cze nje vjerzisz, ale na Szulistka vjęcij wumje, njiz jinszi ludze a navetk njiz doktorzë z mja-sta. Vjidzoł jem som, jak dzevczë so wod nji lubjiczka njošo dlo chłopoka, chturen na nję nji mogł zgarac, a ju po czterech tidzenjach beła wona jego bjalka. Na wodlev wona Jaszka z Knjeji wodczarzela, chturen mjoł zadane. Le że to v tim przypodku kask boli, bo sedzec musisz na gropku z żolacimi vęglami a wona cę zelami wobkodzoł, pokąd sę nje zervjesz z gropka z vjelgim krzikjem. Rzekła mje, że ten krzik, to je to „amen” cali ceremoniji, a bez njego njic le sadnac musisz jesz roz bo kuracejō be nji mjała skutku. — Remus, povjem cę, žebem jô v nen czas, jô jak sobje na leb vłoł nen polkvaterk pochnaci vodę, mjoł ten rozum co dzis, to bełbem zebę sce-snał sedzoł na Szulestkjenim gropku, jažbem młodi vėsedzoł. Ale cebje wobronję. Pochodej, pudzema do Szulistkji.

— Trąbo! rzekl jem na to. —

Przegląd prasy

Polityka morska

Pod powyższym tytułem zamieszcza „Dziennik Bałtycki” artykuł, w którym zwraca uwagę na nasz program morski, jaki wykonałmy, — jak dotychczas z nadwyżką. Jeżeli zaś chodzi o politykę morską, to tak precyzuje swoje stanowisko:

Niemniej całość zagadnienia wykorzystania morza nie została datą ujęta w plan syntetyczny, który z pełnym poczuciem odpowiedzialności nazwać by można było polską polityką morską. Uderza zresztą w oczy brak omówienia tak istotnych elementów tej polityki, jak plany w dziedzinie stanu żeglugi i rozbudowy przemysłu morskiego.

W okresie kiedy cały kraj przygotowuje się do wysiłku w kierunku realizacji narodowego planu trzyletniego, kiedy cały kraj podejmuje zbiorowy wysiłek w celu jak najspieszniejszego zagospodarowania odzyskanych terenów, nie możemy pozostawać w nieświadomości, jakim jest zasadniczy kierunek naszej polityki morskiej i jakie osiągnięcia w tej dziedzinie sobie postulujemy. Morze stanowi pewien konsekwentny spłot zagadnień, które wzajemnie się warunkują i które nie można rozdzielać na niezależne od siebie elementy. Polityka morska jest całością, wyraźnie się zaznaczającą na tle polityki ogólnopaństwowej. Trzeba uznać jej rodzajową autonomię i zgodzić się, że kierują nią inne prawa, niż np. polityką przemysłową, czy rolniczą. A przede wszystkim trzeba się zgodzić na jej integralność.

Dopóki nie wyrobimy w sobie świadomości morza i dopóki nie uznamy obowiązku fachowości w samym podchodzeniu do jego problemów, dopóty nie staniemy się narodem i państwem morskim i nie będziemy w stanie wytworzyć całkowitego planu polityki morskiej. Ponieważ zaś wolą naszą jest wprzeżnąć morze bez reszty w życie narodu, musimy to robić z sensem i według planu, obejmującego nie fragmenty, ale pełnię zagadnień morskich. Wtedy dopiero będziemy mogli powiedzieć, że posiadamy i prowadzimy polską politykę morską.

ZSRR — Argentyna

Buenos Aires. Argentyński minister spraw zagranicznych oznajmił, że w początku stycznia zawarty zostanie radziecko-argentyński traktat przyjaźni, żeglugi i handlu.

ALEKSANDER MAJKOWSKI (153)

Zecé i Przigodě Remusa

Vojereadto Kaszubskji (Postępnj vatk)

— Jô cebje jednak druchu, vjedno znoł za statecznigo człowieka, ale czasem sobje wuvožom, że krev nje je maslonka. Pjekno wona je, ta panna Klema, jak jutizenka. Jô so ju dzivno mesleł: Možes tē zabeł, žes tē z bjednigo stanu a wona pańskô corka?

— Nje bój sę, Trąbo, jô wo tim nje zabeł tvoje mesle jidą zbłędzoną drogą.

— No, tej jô nje chcę vjęcij vjedzec. A rzeke cę co inszigo: Poj ze mną v svjat. Žnjiva latosę beł dobre, gburzë mają pjenjędzi jak lodu. Zrobjisz dobri hańdel a jô naceszę sebję i drugjich muziką.

— Pudzesz ten roz som — rzekl jem. — Jô wostanę, be wodrobjic arąd za moję jizdebkę wu szkolnigo.

Tak Trąba vzał sę i szedł. Kole Gód kanał Trąba zos.

rzadzą takji moce, chternim anji gropk anji zela bjalkji Szulistkji radę nje dadzą. Vjidzę, žes tē mje žiczni, ale to vszetko próžno godka. Jidzle som latos ze szopką. Svjat sę wob ten czas nje zapadnje, a jô przechodzeł częzsi terminę.

Tak Trąba szedł.

Próżno won też po Godi, jak vjesoła sę zaczinają, namovjoł mje ze sobą. Muszoł jisc som, a jô wostoł v moji jizdebce wu szkolnigo i zdrzoł, jak naprocem ve dvorze cenjō moji krolevjonkji z młodigo porrenku moich lōt javjiła sę i znjikała. Bładła tero ta cenjō v moich woczach a za nją pełna krevji i teskni pjeknosć povstovała łovczonka z brzegov Vdzidzkjigo jezora.

Wob zemę całą tropjiło to mje. Ale skorno na Strumjanną smjegji splinęła a zemja wobeschła, vzał jem chvecadła moji karę i karovoł v svjat.

— Jak nodalij, jak nodalij bēdzesz nekoł, Remus! — tak rzekl jem do svoji dusze. — Cobe cę womona nje wosamętała, jak no za młodich lōt na zomkovjisku v lese.

(Postępnj vatk m.dze)

Na Ziemi Kaszubskiej

Gdańsk. Według oficjalnych danych istnieje obecnie na terenie Wybrzeża przeszło 50 przedsiębiorstw prywatnego przemysłu rybnego, zatrudniających łącznie około 600 pracowników.

Zdolność wytwórcza prywatnego przemysłu rybnego, który w ostatnim czasie zwiększył się o 16 przedsiębiorstw, wynosi 15 tys. ton miesięcznie. Obroty miesięczne dochodzą do 800 ton, wartości okraja 20 mil. zł.

Gdynia. W związku z zamierzoną przez Państwowy Przemysł Konserwowy na Wybrzeżu produkcją konserw i przetworów mięsnych na eksport, ustalone zostały cyfry zapotrzebowania na opakowania puszkowe. Tylko dla zrealizowania przewidzianego eksportu przetworów mięsnych w 1947 r. przemysł państwowy na Wybrzeżu będzie potrzebował zgórą 700 tys. sztuk puszek blaszanych różnej wielkości. Liczba ta zaś w ostatnim roku planuje się, że w roku 1949 ma dojść do prawie 2 mil. puszek. Zapotrzebowanie przemysłu prywatnego Wybrzeża na opakowania przewidziane wynosi okraja 30 tys. sztuk i około 1 mil. sztuk puszek blaszanych miesięcznie.

Wejherowo. Tradycyjnym zwyczajem Starosta morski przyjmował w dzień Nowego Roku od przedstawicieli władz, urzędów i społeczeństwa powiatu morską zyczenia noworoczne dla Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Rządu Jedności Narodowej. W sali posiedzeń P. R. N-u zebrało się ponad 150 przedstawicieli, którzy po wpisaniu się do wyłożonej w tym celu książki, złożyli na ręce ob. Starosty zyczenia, w imieniu pracowników, reprezentowanych przez nich instytucji. W imieniu tak zebranych na czele jak i społeczeństwa całego powiatu morską przemówił w krótkich i serdecznych słowach Prezes P.R.N. ob. Kowalski. Starosta podziękował w imieniu Rządu za złożone zyczenia i nawiązując do zbliżających się wyborów do Sejmu Ustawodawczego i zadań, stojących w bliskim roku przed Narodem Polskim, prosił o dalszą zgodną i harmonijną współpracę wszystkich dla dobra Państwa i Narodu Polskiego. Okrzykiem na cześć Prezydenta P. R. N-u, Rządu Jedności Narodowej i Jego Premiera zakończył Starosta swe przemówienie.

Na zakończenie w imieniu ludu kaszubskiego, złożył zyczenia kierownik grupy regionalnej z Bolszewa, a amatorski zespół regionalny odegrał zwyczajowe „Gwizdy” kaszubskie.

Sylwester w Wejherowie. Tradycyjnym zwyczajem karnawał w Wejherowie rozpoczął się dość wesoło. W sali Pruskiego odbył się bal sylwestrowy P. Zw. Zachodniego. W gustownie udekorowanej sali, wprawdzie zimnej trochę, zaczęła się powoli zbierać elita towarzyska Wejherowa dość wcześnie i zbieranie to trwało bezmała do rana. Ci co wieczora i do północy przyszli placili wstęp a ci po północy — weszli na gapę. Wszystko dopisało prócz orkiestry, która była niesłychanie słaba. Zaważyło to na ukształtowaniu się humoru całego towarzystwa. Nastrojów nie było nastroju sylwestrowego. Aż do rana. Zawsze to sylwester!

Wesołej bawiono się w „Bałtyku”. Goście bawili się w prawdziwie sylwestrowym nastroju, wszyscy byli weseli prócz gospodarza, który podobno nieosiągnął spodziewanego obrotu — nic dziwnego, bo — przed pierwszym, danina, podatki i t. d.

Sala Naczka również cieszyła się powodzeniem. Choć niby luźniejszy, ale humor był. To grunt w sylwestrowy wieczór.

Piękny humorek był również na dan-

cinu w restauracji „Morskiej”.

Noc sylwestrowa minęła tak szybko, jak minął ubiegły rok. Niech żyje nowy rok! (D)

— **Gwiazdka dla dzieci i starców w Zakładzie P. C. K.** Niedziela 22 grudnia była dniem nadzwyczajnego wydarzenia w skromnym Sierocińcu i Domu Starców, prowadzonym przez Polski Czerwony Krzyż w Wejherowie. W dniu tym urządzono gwiazdkę dla 54 dzieci — sierot oraz 17 starców, otrzymujących troskliwą opiekę z ramienia Polskiego Czerwonego Krzyża. Wieczorem dzieci popisywały się odegraniem Jasełek, śpiewaniem kołęd oraz wygłaszaniem wierszyków. W międzyczasie wchodził Gwiazdór i rozdaje każdemu dziecku paczkę, której zawartość była imponująca. Radości nie było końca, kiedy dzieci przymierzały koszulki, sweterki, ubranka itp., paczki zawierały również zabawki i słodycze. Dary te, w przeważającej ilości, przesłane zostały przez Amerykańskie Koła Młodzieży Czerwonego Krzyża. Tak samo starcy zostali obdarowani przez Gwiazdora. Wspólną fotografią przy choince zakończono tę miłą uroczystość, która pozostanie długo w pamięci tych malenkich sierót.

— **Powiatowa Rada Związków Zawodowych** odbyła w dniu 2 stycznia miesięczne zebranie, na którym obradowano nad Zjazdem działaczy Związku. Ze względu na okres wyborczy Zjazd odłożono na późniejszy termin.

Przewodniczący Rady, ob. Frankowski apelował do zebranych członków, aby w nadchodzących wyborach gremialnie głosowali na Blok Demokratyczny, co będzie najlepszym dowodem wyrocznia społecznego wszystkich obywateli.

Zebrani członkowie spontanicznie podjęli wniosek przewodniczącego Frankowskiego wyrażając gotowość wszystko uczynić, aby zwycięstwo Bloku Demokratycznego w nadchodzących wyborach było zupełne. (D)

— **„Wieczór Kolęd” w Wejherowie.** Zapowiadany już i budzący wielkie zainteresowanie u naszego umuzykalnionego społeczeństwa „Wieczór Kolęd”, odbędzie się nieodwołalnie w święto „Trzech Króli”, dnia 6 stycznia o godz. 17-tej w sali Leona Pruskiego. Miejscowe chóry kończą ćwiczenia i wolno nam już dziś stwierdzić, że na wieczorze kolęd będziemy świadkami, jak rzeczywiście siostrzane sztuki — muzyka i poezja — podadzą sobie dłoń dla zawarcia pełnego sprzymierza. Sprzymierze to natomiast, tylko wtenczas jest doskonałym, gdy w pieśni, doborowy wiersz, doczekał się wyszukiwania dobrego podkładu muzycznego, jednym słowem — jeśli nadrzędne prawo stylu doczekało się pięknej formy i nieprzeciętnej treści.

Warunki te znajdziemy spełnione w pięknych kolędach i pastorałkach Maklakiewicza, Miłki i innych kompozytorów polskich, w których dobre utwory poetyckie, choć noszące piętno sielskiej prostoty, wykazują bogate formy muzyczne. Opracowane na chóry mieszane, z partiami solowymi i w dobrej oprawie instrumentalnej, zdradzają wszystkie cechy muzyki i pieśni nowego stylu znajdującego zastosowanie w oratoriach i kantatach. Rytmicznie urozmaicone (polonezy, kołysanki, tańce proste), jak każda tradycja kolęd i pastorałek, budzą podziw i zadowolenie słuchaczy.

Zapraszamy społeczeństwo wejherow-przekonani, że spełni zadania. Pomar.

— **Polski Czerwony Krzyż Oddział Wejherowo** urządza w dniu 5 stycznia br. zabawę karnawałową. Pierwszorządna orkiestra jazzowa. Moc niespodzianek. Loteria fantowa — każdy los wygrywa.

GU CZOV, MACK GODO:

Vjitejtaż ledze! Chceme le so zażec! Trze drogji provadzą z Perdegonov do mjasta: pierszo przez Deszczovo, dregó przez Snjezkovo, a trzecó przez Plestovo. Tą trzecą jem szed i zetkoł gbura Gnjotka. Ten rzek:

— Macku, ta Zrzesz je dobro, le kask drogó. Za 40 zł. może dzis dostac pół roga tobakji, abo pół funta szarigo medla.

— Mosz provdę Gnjotku! Zrzesz koszteje na cali mjesac 40 zł. Ale dva jaja koszteją też 40 zł. Co tē dlo Zrzeszē zrobisz v calim mjesaci, to jedna belnô kura dlo ce zrobji

Wstęp za zaproszeniami, które nabyć można w Polskim Czerwonym Krzyżu w Wejherowie, ul. Przebendowskiego 1, telefon 16. — Czysty dochód z imprezy przeznacza się na urządzenie kursu szkoleniowego dla personelu sanitarnego miasta i powiatu morską.

— **Raport.** W ślad za naszymi Kolegami, pracownikami więzienia w Sztumie i innych, z okazji Nowego Roku w dniu 3-ej rocznicy zawiązania Krajowej Rady Narodowej, rzekami się obligacji Poczty Narodowej na sumę złotych 28.500 i przekazujemy ją na dalszą odbudowę kraju, przez zagospodarowanie Ziemi Zachodnich.

Za pracowników Więzienia w Wejherowie Z-ca Naczelnika Więzienia do spraw pol. wych.

(—) Brodowicz Wacław.

Naczelnik Więzienia

(—) Baran Marceci, ppor.

— **Zebranie Koła „Czytelnika” w Wejherowie** odbędzie się dnia 5. 1. br. o godz. 10.30 w świetlicy „Domu Kultury”, na które zaprasza się członków „Czytelnika”. Poza tym zaprasza się wszystkich miłośników sportu i gimnastyki — dotąd niezorganizowanych — celem zorganizowania sekcji sportowej Koła „Czytelnika” w Wejherowie.

— **Uwaga Właścicieli Nieruchomości!** Roczne walne zebranie Towarzystwa Właścicieli Nieruchomości odbędzie się w poniedziałek, dnia 6 stycznia br. (święto Trzech Króli) o godz. 18.30 na sali ob. Naczka przy ul. Wałowej. Na porządku dziennym aktualne sprawy dotyczące wszystkich właścicieli oraz wybór nowego zarządu. Przybycie wszystkich członków obowiązkowe. Zarząd.

Unieważnia się zgubioną Kartę Rejestracyjną R.K.U. Gdynia na nazwisko Lewandowski Gerhard, Wejherowo, Dworcowa 2.

Unieważniam zgubioną kartę rejestracyjną R.K.U. Gdynia. Schulz Florian, Kętrzyno, pow. morski.

Unieważnia się zgubioną legitymację służbową M. O. na nazwisko Piotrowski Franciszek, Wierchucino.

Unieważnia się zgubione stałe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Labuda Marta, Strzecz, pow. morski.

Unieważniam zgubione stałe zaświadczenie rehabilitacyjne oraz dowód tożsamości konia, wystawione na nazwisko Cisowski Juliusz, Łebcz, pow. morski.

ve dvuch dnjach. Chteż teru z vaju dvoje ta kura czē tē mō vjęcij do stękanjō?

— Gvesno, że ta kura.

— A po dregjim, Gnjotku, bjejele so kup dzis arkusz czestigo gazetovigo papjora a zapłacisz 4 zł. Zrzesz le kosztuje 3 zł.

— Jo, Macku, ale v czesti papjor jō mogę masło wovjinac, a v gazetę nji.

— Szczescē, że jem łesi, bo bem przez ce, Gnjotku, so muszeł vloze z głovē vřivac! — a tej jem szed dalij.

V Smjehovje mje pitō gvesni kjiptnik, co to je polovjicni interes?

— Ko to je przē slebje, kjej są vjeselnjicē, ksądz i panna, le jesz kavalera njima.

Na Silvestra beł jem v mjesce na balu. Dzevczătka bełē v balovech długjich seknjach, co sē jaż po zemji vlokłē. Njehcaci jem stąpił na kuńc seknji, a nen dzevus rzek: vóll!

— Przeproszom, ale jō nji mogę za to, że krova mō takji długji wogon!

Nazod jidę z drechem Pulką — przez Przētoczno. Czejema tam vjelgji rozgovor i trzosc.

— Ceż tam sē dzeje? — pito mje Pulka.

— Ko von Pjivkji je dzis vjelgji nocni pranjē.

— A czemu Pjivczenō nje pjerze ve dnje, le v nocē?

— Bo ve dnje chłop beł trzevzi, a wona le go pjerze tej, kjej przindze nagoloni.

Jidzema so dalij, a po drodze, jak zvek koze, vzeła jesma so jednigo v tim Novim Roczk. Kask vjesołi przindē dodom, a Kasza na mje:

— Że tē sē nje vstidzisz, Macku, tak nagoloni!

Przřreczē, że sē v tim Novim Roku popravjisz!

— To ju vjerę je kask zapozde...

— Na popravę njigde nje je zapóžno...

— Ko tej jō jesz mom czas. Chceme le so zażec!

— **Uwaga Chór szkolny S. S. Zmarłychwstanek.** Generalna próba chóru odbędzie się w niedzielę, 5. 1. 1947 r. o godz. 10-tej u ob. Naczka. Obecność wszystkich uczennic obowiązkowa. Dyrygent.

Kuźnica. Brak Agencji Pocztovej daje się mieszkańcom Kuźnicy dotkliwie we znaki. Dostawa poczty do Kuźnicy z Jastarni odbywa się sposobem z przed 100 lat — przez grzeczność osób, które przypadkowo w Jastarni mają coś do załatwienia. — Taki stan rzeczy nie może istnieć na dłuższą metę. Mieszkańcy Kuźnicy proszą ośnośne władze, by zainteresowały się tą sprawą i w najkrótszym czasie uruchomiły agencję pocztową w Kuźnicy.

Luzino. Pierwszy wiejski zespół sportowy na terenie powiatu morską — zorganizowany został w jednej z większych wsi kaszubskich w Luzinie pod Wejherowem.

Kartuzy. Wielkie Prewentorium dla dzieci zarażonych gruźlicą otwarte zostało w Dzierżaninie pod Kartuzami na Kaszubach. W chwili obecnej przebywa tam już około 500 dzieci. W utrzymywaniu prewentorium dopomaga wydatnie Szwedzki Czerwony Krzyż.

OD REDAKCJI

Z powodu niedopatrzania korektora, pewna część ostatniej „Zrzesze” wyszła z datą 2 grudnia 1947 r. zamiast 2 stycznia 1947 r. Za to niedopatrzanie przepraszaamy naszych czytelników.

Ceny ogłoszeń: drobne za wyraz 8,— zł, poszukiwanie pracy za wyraz 4,— zł. Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi za 1 milimetr wysokości, przy szerokości 1 szpalty po zł 10,—. Reklamowe po zł 12,—. Tłustym drukiem 100proc. drożej.

Tłoczono w Drukarni pod Zarządem Państwowym w Wejherowie.

W-05262